

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΓΔ Internal Market and Services

Knowledge-based Economy

Νομοθετικώς κατοχυρωμένα επαγγέλματα

**ΚΩΔΙΚΑΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ
ΕΓΚΡΙΘΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ
ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ
ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΩΝ**

ΚΩΔΙΚΑΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΕΓΚΡΙΘΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι οδηγίες 89/48/ΕΟΚ, 92/51/ΕΟΚ και 1999/42/ΕΚ καθιέρωσαν το «γενικό σύστημα αναγνώρισης των διπλωμάτων». Κατ' εφαρμογή των οδηγιών αυτών, υιοθετήθηκε μια θεμελιώδης αρχή σύμφωνα με την οποία κάθε επαγγελματίας ο οποίος έχει τα προσόντα για την άσκηση ενός επαγγέλματος σε ένα κράτος μέλος έχει στο εξής το δικαίωμα αναγνώρισης του διπλώματός του για να ασκήσει το ίδιο επάγγελμα σε άλλο κράτος μέλος. Επομένως, βασική αρχή του συστήματος είναι σαφώς η αναγνώριση των προσόντων του διακινούμενου, με εξαίρεση τη δυνατότητα του κράτους μέλους υποδοχής να επιβάλλει «εξισωτικά μέτρα». Ωστόσο, η εφαρμογή των κανόνων αυτών προϋποθέτει ότι ο υποψήφιος για την αναγνώριση τηρεί μια σειρά διοικητικών διατυπώσεων. Οι διοικητικές αυτές διατυπώσεις αναφέρονται στα άρθρα 6 και 8¹ της οδηγίας 89/48/ΕΟΚ, στα άρθρα 10 και 12² της οδηγίας 92/51/ΕΟΚ και στα άρθρα 3, 8 και 9 της οδηγίας 1999/42/ΕΚ³.

¹ Το άρθρο 8 της οδηγίας 89/48/ΕΟΚ ορίζει ότι:

- «1. Το κράτος μέλος υποδοχής δέχεται ως απόδειξη του ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4, τις βεβαιώσεις και τα έγγραφα τα οποία έχουν εκδώσει οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών και τα οποία πρέπει να υποβάλει ο ενδιαφερόμενος προς υποστήριξη της αίτησής του για την άσκηση του σχετικού επαγγέλματος.
2. Η διαδικασία εξέτασης της αίτησης για την εξάσκηση νομοθετικά κατοχυρωμένου επαγγέλματος πρέπει να ολοκληρώνεται το συντομότερο δυνατόν με την έκδοση αιτιολογημένης απόφασης της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους υποδοχής, το αργότερο τέσσερις μήνες από την υποβολή του πλήρους φακέλου του ενδιαφερόμενου. Κατά της απόφασης αυτής ή ελλείψει απόφασης μπορούν να ασκούνται ένδικα μέσα εσωτερικού δικαίου.»

² Το άρθρο 12 της οδηγίας 92/51/ΕΟΚ ορίζει ότι:

- «1. Το κράτος μέλος υποδοχής δέχεται ως απόδειξη της πλήρωσης των προϋποθέσεων που αναφέρονται στα άρθρα 3 έως 9, τα έγγραφα τα οποία έχουν εκδώσει οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, τα οποία πρέπει να υποβάλει ο ενδιαφερόμενος προς υποστήριξη της αίτησής του για την άσκηση του σχετικού επαγγέλματος.
2. Η διαδικασία εξέτασης της αίτησης για την άσκηση νομοθετικά κατοχυρωμένου επαγγέλματος πρέπει να ολοκληρώνεται το συντομότερο δυνατόν και να πιστοποιείται με την έκδοση αιτιολογημένης απόφασης της αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους υποδοχής, το αργότερο δε μέσα σε τέσσερις μήνες από την υποβολή του πλήρους φακέλου του ενδιαφερόμενου. Κατά της απόφασης αυτής ή ελλείψει απόφασης, μπορεί να ασκείται προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου βάσει του εσωτερικού δικαίου.»

³ [Παράθεση του κειμένου]

Ωστόσο, οι οδηγίες, από τη φύση τους, δεν είναι δυνατόν να προβλέπουν την τήρηση των διοικητικών αυτών διατυπώσεων παρά μόνο κατά τρόπο γενικό. Η συγκεκριμένη εφαρμογή των κανόνων αυτών αποδείχθηκε διαφορετική από το ένα κράτος μέλος στο άλλο. Από την εμπειρία προκύπτει ότι ορισμένες από τις διοικητικές αυτές διατυπώσεις δικαιολογούνται για την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος, ενώ άλλες δημιουργούν υπερβολικά εμπόδια όσον αφορά το δικαίωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας των διακινούμενων. Η διαπίστωση αυτή βασίζεται συγκεκριμένα σε επιστολές και καταγγελίες που έλαβε η Επιτροπή καθώς και στις συζητήσεις μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών. Αυτό υπογραμμίστηκε επίσης στο πλαίσιο των εργασιών της «ομάδας υψηλού επιπέδου» υπό την προεδρία της κυρίας Simone Veil. Για να μελετηθούν ακριβώς αυτές οι διαφορετικές πρακτικές όσον αφορά τις διοικητικές διατυπώσεις, αλλά και για να καθοριστούν με περισσότερη ακρίβεια οι εφαρμοστέοι κανόνες, εστάλη σχετικό ερωτηματολόγιο και το ζήτημα ανατέθηκε στην ομάδα συντονισμού. Σε πρώτο στάδιο, επρόκειτο να γίνει μια ανταλλαγή απόψεων σχετικά με τις διαφορετικές πρακτικές επιδιώκοντας, σε δεύτερο στάδιο, μια συναίνεση στον τομέα αυτό. Το παρόν έγγραφο αποτελεί, επομένως, αποτέλεσμα των εν λόγω συζητήσεων και της εμπειρίας που έχουν αποκομίσει η Επιτροπή και τα κράτη μέλη. Σκοπός είναι, με βάση τις οδηγίες και τη νομολογία, να προσδιοριστεί τι είναι απαράδεκτο να επιβάλλεται στους διακινούμενους, σε αντίθεση με τις πρακτικές που θεωρούνται αποδεκτές, και μάλιστα επιθυμητές. Προορίζεται για τις εθνικές αρχές που είναι επιφορτισμένες με την εφαρμογή των οδηγιών για την αναγνώριση των διπλωμάτων.

Υπενθυμίζουμε ότι το θέμα δεν εξαντλείται με το έγγραφο αυτό. Είναι πιθανό να προκύψουν νέα ζητήματα με την πάροδο του χρόνου, πράγμα το οποίο θα απαιτήσει μια εκ νέου ενημέρωση.

Εξάλλου, το έγγραφο αυτό είναι ενημερωτικό και συμβουλευτικό, δεδομένου ότι κείμενα αναφοράς παραμένουν οι οδηγίες και η νομολογία του Δικαστηρίου.

Τέλος, δεν πρέπει να ξεχνάμε ορισμένα θεμελιώδη στοιχεία που χαρακτηρίζουν το γενικό σύστημα αναγνώρισης των διπλωμάτων, ήτοι:

Το σύστημα αυτό θεσπίζει ένα σύστημα επαγγελματικής αναγνώρισης και όχι ακαδημαϊκής, η οποία θα σήμαινε ακριβή και διεξοδική σύγκριση της εκπαίδευσης που παρακολούθησε ο υποψήφιος για την αναγνώριση σε σχέση με εκείνη που παρέχεται στο κράτος μέλος υποδοχής. Αυτό που ενδιαφέρει είναι εάν ο υποψήφιος για την αναγνώριση είναι επαγγελματίας με όλα τα σχετικά προσόντα.

Υπενθυμίζουμε, τέλος, ότι βασική αρχή του συστήματος είναι η αναγνώριση των προσόντων του διακινούμενου. Κατ' εφαρμογή των οδηγιών (άρθρο 8 της οδηγίας 89/48/ΕΟΚ, άρθρο 12 της οδηγίας 92/51/ΕΟΚ και άρθρα 3 και 8 της οδηγίας 1999/42/ΕΚ), εναπόκειται στο διακινούμενο να προσκομίσει αποδείξεις ότι διαθέτει τα απαιτούμενα προσόντα ή διπλώματα κατά την έννοια της οδηγίας. Η εκ μέρους του κράτους μέλους υποδοχής επιβολή «εξισωτικών μέτρων» αποτελεί εξαίρεση. Εφόσον ένα κράτος μέλος κρίνει ότι πρέπει να επιβληθεί εξισωτικό μέτρο, το βάρος της αποδείξεως (ότι υπάρχει ουσιώδης διαφορά) φέρει το ίδιο κράτος μέλος.

ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΥΠΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ 89/48/ΕΟΚ, 92/51/ΕΟΚ ΚΑΙ 1999/42/ΕΚ

	Α. ΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	Β. ΑΠΟΛΕΚΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	Γ. ΜΗ ΑΠΟΛΕΚΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
1. Πληροφορίες προς το διακινούμενο από το σημείο επαφής ή από μία αρμόδια αρχή του κράτους μέλους προέλευσης ή από το συντονιστή	<p><u>Να παρέχονται στο διακινούμενο οι ίδιες πληροφορίες ή/και τα έγγραφα που προβλέπονται στη στήλη Β, και επί πλέον:</u></p> <p>α) εθνικός οδηγός σχετικά με το γενικό σύστημα που έχει θεσπίσει το υπόψη κράτος μέλος·</p> <p>β) εθνικοί οδηγοί που έχουν καταρτιστεί από άλλα κράτη μέλη⁴⁾</p> <p>γ) κατάλογος των συμβούλων της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Απασχόλησης (EURES) που είναι σε θέση να παράσχουν περαιτέρω πληροφορίες (π.χ. όσον αφορά τις διαθέσιμες θέσεις εργασίας ή την κοινωνική ασφάλεια)·</p> <p>δ) κατόπιν σχετικού αιτήματος, ο διακινούμενος ή η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής λαμβάνει το συντομότερο δυνατόν επαρκείς πληροφορίες, με τη μορφή του εγγράφου που παρατίθεται στο παράρτημα Α του παρόντος κώδικα, προκειμένου να διευκρινιστεί το καθεστώς του υπό εξέταση «εξομοιούμενου τίτλου».</p>	<p><u>Να παρέχονται στο διακινούμενο οι ακόλουθες πληροφορίες ή/και έγγραφα:</u></p> <p>α) όνομα, διεύθυνση, τηλέφωνο, φαξ, διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του σημείου επαφής του κράτους μέλους υποδοχής·</p> <p>β) αντίγραφο των οδηγιών (αν το ζητήσει ο διακινούμενος) και του οδηγού χρήστη του γενικού συστήματος αναγνώρισης των διπλωμάτων στην εθνική γλώσσα·</p> <p>γ) το πρώτο τεύχος του οδηγού «πολίτες της Ευρώπης» («εργασία σε άλλο κράτος μέλος») και ενημερωτικά δελτία όσον αφορά το επάγγελμα που επιθυμεί να ασκήσει ο διακινούμενος·</p> <p>δ) κατόπιν σχετικού αιτήματος, ο διακινούμενος ή η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής λαμβάνει το συντομότερο δυνατόν τις πληροφορίες που παρέχουν τη δυνατότητα να διευκρινιστεί το καθεστώς του υπό εξέταση «εξομοιούμενου τίτλου»·</p>	Όταν παρέχονται στο διακινούμενο λιγότερες πληροφορίες από εκείνες που προβλέπονται στη στήλη Β·

⁴ Υπάρχουν οδηγοί για τη Γερμανία, Ιταλία, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Σουηδία και Ηνωμένο Βασίλειο.

	A. ΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	B. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	Γ. ΜΗ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
2. Πληροφορίες που παρέχονται στο νεοεισερχόμενο διακινούμενο εκ μέρους του σημείου επαφής του κράτους μέλους υποδοχής	<p><u>Να παρέχονται στο διακινούμενο οι ίδιες πληροφορίες ή/και έγγραφα που προβλέπονται στη στήλη Β, και επί πλέον:</u></p> <p>α) εθνικός οδηγός σχετικά με το γενικό σύστημα που θεσπίζει το υπόψη κράτος μέλος·</p> <p>β) κατάλογος των συμβούλων της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Απασχόλησης (EURES) που δύνανται να παράσχουν γενικές συμπληρωματικές πληροφορίες (όσον αφορά π.χ. την προσφορά απασχόλησης και την κοινωνική ασφάλεια)·</p> <p>γ) πληροφορίες σχετικά με τις διατάξεις που διέπουν την άσκηση του επαγγέλματος (π.χ. ενδεχόμενη εγγραφή σε επαγγελματικό φορέα, δικαιώματα και υποχρεώσεις που συνδέονται με το επάγγελμα, κατάρτιση, καταστατικά, κ.λπ.) και ενδεχομένως στις υπάρχουσες συνδικαλιστικές και επαγγελματικές οργανώσεις·</p>	<p><u>Να παρέχονται στο διακινούμενο οι ακόλουθες πληροφορίες ή/και έγγραφα:</u></p> <p>α) το σημείο επαφής στο κράτος μέλος υποδοχής θα κατευθύνει το διακινούμενο προς την αρμόδια αρχή στην οποία θα αποστείλει την αίτησή του·</p> <p>β) αντίγραφο των οδηγιών (αν το ζητήσει ο ενδιαφερόμενος) και του οδηγού χρήστη στη γλώσσα ή τις γλώσσες του κράτους υποδοχής·</p> <p>γ) σε περίπτωση που το ζητήσει ο διακινούμενος, αντίγραφο της ενδεδειγμένης νομοθεσίας που ενσωματώνει τις οδηγίες του γενικού συστήματος σχετικά με το επάγγελμα που επιθυμεί να ασκήσει στο κράτος μέλος υποδοχής. Σε περίπτωση που η νομοθεσία δεν είναι διαθέσιμη, ο αιτών θα πρέπει να μπορεί εύκολα να την προμηθευτεί (το σημείο επαφής θα του υποδείξει πού θα απευθυνθεί)·</p> <p>δ) πλήρης κατάλογος των εγγράφων που μπορεί να ζητηθούν από τον υποψήφιο για να υποστηρίξει την αίτηση αναγνώρισης (η υποβολή των εν λόγω εγγράφων από τον υποψήφιο συνεπάγεται ότι ο φάκελος του πρέπει να θεωρείται πλήρης από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής)·</p> <p>ε) όταν η περίπτωση του αιτούντος δεν καλύπτεται από μία οδηγία «γενικού συστήματος», (π.χ., αίτηση για ακαδημαϊκή αναγνώριση, περίπτωση που καλύπτεται από τομεακή οδηγία), πρέπει να του παρέχονται οι στοιχειώδεις πληροφορίες που θα του επιτρέψουν να αναπροσανατολίσει την αίτησή του προς την αρμόδια υπηρεσία·</p>	<p>Να παρέχονται στο διακινούμενο λιγότερες πληροφορίες από εκείνες που προβλέπονται στη στήλη Β·</p>

	Α. ΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	Β. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	Γ. ΜΗ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
<p>3. Έγγραφο που ενδέχεται να κληθεί να υποβάλει ο διακινούμενος στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής</p>	<p><i>Σε περίπτωση αμφιβολίας και εφόσον δεν είναι δυνατόν να προσκομισθεί σχετική βεβαίωση (κυρίως επειδή η χώρα προέλευσης δεν χορηγεί τέτοιου είδους βεβαιώσεις), το ζήτημα δύναται να ρυθμιστεί μέσω διμερών επαφών μεταξύ των εθνικών αρχών ή μέσω των εθνικών συντονιστών. Θα πρέπει να ενισχυθεί ο ρόλος αυτών των διμερών επαφών.</i></p>	<p><u>Ενδέχεται να ζητηθούν από το διακινούμενο:</u></p> <p>α) απόδειξη της εθνικότητάς του, π.χ., αντίγραφο του δελτίου ταυτότητας ή του διαβατηρίου·</p> <p>β) πιστοποιητικό γεννήσεως όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο (π.χ. όταν υπάρχει όριο ηλικίας για την άσκηση του επαγγέλματος)·</p> <p>γ) κάθε «δίπλωμα», «πιστοποιητικό», «τίτλος εκπαίδευσης», «βεβαίωση» ή «αποδεικτικό γενικής εκπαίδευσης, στοιχειώδους ή μέσης» όπως ορίζονται στις οδηγίες. Από τους ορισμούς που περιέχονται στις οδηγίες καθίσταται σαφές ότι, πέραν των «ακαδημαϊκών διπλωμάτων», ο διακινούμενος υποχρεούται, ανάλογα με την περίπτωση, να υποβάλει έγγραφο που βεβαιώνουν ότι είναι επαγγελματίας πλήρους ειδίκευσης στο κράτος μέλος προέλευσης (π.χ. όταν απαιτούνται και άλλες προϋποθέσεις πέραν του κύκλου σπουδών, όπως συμπληρωματική επαγγελματική κατάρτιση, περίοδος δοκιμαστικής υπηρεσίας, επαγγελματικές εξετάσεις, επαγγελματική πρακτική, κ.λπ.)·</p> <p>δ) πληροφορίες σχετικά με τη φύση του τίτλου, βάσει του υποδείγματος εντύπου που παρατίθεται στο παράρτημα Α του παρόντος κώδικα, εφόσον το κράτος μέλος προέλευσης εφοδίασε το διακινούμενο με αυτό το έντυπο·</p> <p>ε) στις περιπτώσεις όπου εφαρμόζονται οι οδηγίες 89/48/ΕΟΚ και 92/51/ΕΟΚ, οι αρχές του κράτους μέλους υποδοχής πρέπει να αποδέχονται πιστοποιητικό προϋπηρεσίας από εργοδότη του διακινούμενου ή από μη επαγγελματική ένωση όσον αφορά ένα επάγγελμα μη κατοχυρωμένο νομοθετικά στο κράτος μέλος προέλευσης, χωρίς να ζητούν την επικύρωση του εν λόγω πιστοποιητικού από τον εθνικό συντονιστή του κράτους μέλους προέλευσης. Σε περίπτωση αμφιβολίας, η εγκυρότητα του εγγράφου δύναται να επαληθευτεί μέσω επαφών με το συντονιστή του κράτους μέλους προέλευσης·</p>	<p><u>Δεν είναι δυνατόν να απαιτούνται από το διακινούμενο:</u></p> <p>α) προξενική βεβαίωση όσον αφορά την υπηκοότητά του·</p> <p>β) το κράτος μέλος υποδοχής δεν δύναται, κατ' αρχήν, να απαιτήσει από το διακινούμενο να προσκομίσει βεβαίωση του κράτους μέλους προέλευσης που να πιστοποιεί ότι κατέχει ένα «δίπλωμα», όπως ορίζει η οδηγία, ή ότι είναι εξουσιοδοτημένος να ασκήσει το επάγγελμα στη χώρα προέλευσής του, έστω και αν η εν λόγω βεβαίωση δύναται να αποδειχθεί εξαιρετικά χρήσιμη από πρακτική άποψη.</p> <p>γ) δεν πρέπει να ζητείται από το διακινούμενο να παρέχει πληροφορίες που περιέχουν υπερβολικές λεπτομέρειες όσον αφορά την εκπαίδευσή του (πρόκειται για επαγγελματική και όχι ακαδημαϊκή αναγνώριση)·</p>
		<p>στ) αποδείξεις της επαγγελματικής εμπειρίας του υποψηφίου. Πρέπει να τονιστεί στο διακινούμενο ότι εναπόκειται στον ίδιο τον αιτούντα και όχι στην εθνική</p>	

	Α. ΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	Β. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	Γ. ΜΗ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
		<p>διοίκηση να προσκομίσει αποδείξεις της επαγγελματικής εμπειρίας του, όταν αυτή η επαγγελματική εμπειρία συνιστά απαραίτητη προϋπόθεση αναγνώρισης για την εφαρμογή των οδηγιών 89/48/ΕΟΚ και 92/51/ΕΟΚ (δηλ. όταν το επάγγελμα δεν είναι νομοθετικά κατοχυρωμένο στη χώρα προέλευσης αλλά είναι νομοθετικά κατοχυρωμένο στο κράτος μέλος υποδοχής) και όταν είναι προς το δικό του συμφέρον να προσκομίσει τις σχετικές πληροφορίες, δεδομένου ότι αυτό δύναται να του επιτρέψει να αποφύγει, εντελώς ή εν μέρει, την υποχρέωση να συμμετάσχει σε δοκιμασία επάρκειας ή να ολοκληρώσει μια πρακτική άσκηση προσαρμογής. Όσον αφορά τις βιοτεχνικές και εμπορικές δραστηριότητες που καλύπτει η οδηγία 1999/42/ΕΟΚ, μπορεί να ζητηθεί βεβαίωση, χορηγούμενη από την αρμόδια αρχή ή τον αρμόδιο φορέα του κράτους μέλους καταγωγής ή προέλευσης του δικαιούχου, για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων βάσει της επαγγελματικής εμπειρίας, σύμφωνα με το άρθρο 4 αυτής της οδηγίας.</p> <p>ζ) ιατρική βεβαίωση ικανότητας (όταν απαιτείται και από τους πολίτες της χώρας). Η βεβαίωση αυτή δεν απαιτείται για τις βιοτεχνικές και εμπορικές δραστηριότητες που καλύπτει η οδηγία 1999/42/ΕΚ.</p> <p>η) πιστοποιητικό φερεγγυότητας (όταν απαιτείται και από τους πολίτες της χώρας).</p> <p>θ) απόσπασμα ποινικού μητρώου (όταν απαιτείται και από τους πολίτες της χώρας).</p> <p>ι) έντυπο αίτησης (το οποίο παρέχει η αρμόδια αρχή) δεόντως συμπληρωμένο.</p>	

	Α. ΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	Β. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	Γ. ΜΗ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
4. Μορφή των εγγράφων τα οποία απαιτεί από το διακινούμενο η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής		<p>α) Απλά φωτοαντίγραφα των σημαντικότερων εγγράφων: («δίπλωμα», «πιστοποιητικό» και «προσωπικά στοιχεία»):</p> <p>β) επικυρωμένα φωτοαντίγραφα των σημαντικότερων εγγράφων: («δίπλωμα», «πιστοποιητικό» και «προσωπικά στοιχεία»):</p> <p>γ) ο διακινούμενος πρέπει να ενημερωθεί για τον τρόπο με τον οποίο θα επικυρώσει τα έγγραφά του (διατυπώσεις και εκδίδουσα αρχή):</p>	<p>Ο διακινούμενος δεν πρέπει να υποχρεώνεται να προσκομίζει τα πρωτότυπα ούτε έγγραφα των οποίων η γνησιότητα έχει επισήμως επικυρωθεί από τις προξενικές αρχές ή τις εθνικές διοικήσεις (π.χ., μέσω της επικύρωσης που προβλέπεται από τη σύμβαση της Χάγης), ή να προσκομίζει έγγραφα σε χαρτοσημασμένο χαρτί που διατίθεται μόνο στο κράτος μέλος υποδοχής:</p>

	Α. ΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	Β. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	Γ. ΜΗ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
5. Μεταφράσεις (πληροφορίες που πρέπει να παρέχει η αρμόδια αρχή του κράτους μέλους προέλευσης)	Οι πληροφορίες όσον αφορά τον τρόπο κατάρτισης καταλόγου επίσημων μεταφραστών στο κράτος μέλος προέλευσης πρέπει να παρέχονται στο κράτος μέλος προέλευσης.		
6. Μεταφράσεις που απαιτούνται από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής	<p>α) Μεταφράσεις πρέπει να ζητούνται μόνο όταν είναι πραγματικά (5) απαραίτητες για τη διεκπεραίωση της αίτησης αναγνώρισης (λαμβάνοντας υπόψη ότι όσο περισσότερα επικυρωμένα ή εγκεκριμένα έγγραφα του ζητούνται, τόσο μεγαλύτερα είναι τα έξοδα με τα οποία επιβαρύνεται ο διακινούμενος).</p> <p>β) οι απαιτήσεις επικυρωμένων ή εγκεκριμένων μεταφράσεων πρέπει να περιορίζονται στα ουσιώδη έγγραφα («δίπλωμα», «πιστοποιητικό», «προσωπικά στοιχεία»).</p>	<p>Είναι δυνατό να επιβληθεί μια γενική υποχρέωση προσκόμισης μεταφράσεων. Η αρμόδια αρχή δύναται να απαιτήσει επικυρωμένες ή εγκεκριμένες μεταφράσεις με την επιφύλαξη της τήρησης των ακόλουθων όρων:</p> <p>α) δεν είναι δυνατόν να απαιτούνται μεταφράσεις των τυποποιημένων εγγράφων όπως τα δελτία ταυτότητας, τα διαβατήρια κ.λπ. ·</p> <p>β) αν απαιτούνται επικυρωμένες μεταφράσεις, πρέπει να παρέχονται πληροφορίες στο διακινούμενο για το πού μπορεί να τις ζητήσει ·</p> <p>γ) μη επικυρωμένες μεταφράσεις πρέπει να γίνονται δεκτές για έγγραφα ήσσονος σημασίας·</p> <p>δ) το κόστος μιας επικυρωμένης επίσημης ή εγκεκριμένης μετάφρασης δεν πρέπει να είναι υπερβολικό, δεν πρέπει να συνεπάγεται διάκριση σε βάρος του διακινούμενου, και πρέπει να είναι ανάλογο με το κόστος που καταβάλλουν οι πολίτες της χώρας υποδοχής·</p>	Απαιτήσεις για μεταφράσεις που δεν ανταποκρίνονται στα κριτήρια που ορίζονται στη στήλη Β·

⁵ πρβλ. το παράδειγμα της Σουηδίας, όπου τα έγγραφα είναι δυνατό να υποβάλλονται στα σουηδικά, δανικά, νορβηγικά, φινλανδικά, αγγλικά ή γαλλικά.

	A. ΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	B. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	Γ. ΜΗ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
7. Τέλη που πρέπει να καταβάλλει ο διακινούμενος στο κράτος μέλος υποδοχής	Δεν καταβάλλονται τέλη	<p>Ενδέχεται να ζητηθεί από τον διακινούμενο να καταβάλει τέλη για τη διεκπεραίωση της αίτησής του, τη δοκιμασία επάρκειας ή την πρακτική άσκηση προσαρμογής, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:</p> <p>α) τα απαιτούμενα τέλη δεν πρέπει να υπερβαίνουν το πραγματικό κόστος της παρεχόμενης υπηρεσίας·</p> <p>β) τα απαιτούμενα τέλη πρέπει να είναι ανάλογα με εκείνα που καταβάλλουν οι πολίτες της χώρας σε ανάλογες περιστάσεις·</p> <p>γ) τα απαιτούμενα τέλη δεν πρέπει να ορίζονται σε επίπεδο το οποίο καθιστά πρακτικά αδύνατη την άσκηση των δικαιωμάτων που προβλέπονται στις οδηγίες·</p> <p>δ) είναι δυνατό να επιβάλλονται πάγια τέλη υπό τον όρο ότι δικαιολογούνται όσον αφορά το μέσο κόστος διεκπεραίωσης μιας αίτησης.</p>	Επιβολή τελών που δεν ανταποκρίνονται στα κριτήρια που ορίζονται στη στήλη Β·

	Α. ΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	Β. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	Γ. ΜΗ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
8. Δοκιμασία επάρκειας στο κράτος μέλος υποδοχής	<p>α) Συχνότητα: τουλάχιστον 2 φορές το χρόνο (ανάλογα με τη ζήτηση).</p> <p>β) προετοιμασία: ενημέρωση του υποψηφίου σχετικά με τυχόν παρεχόμενα προπαρασκευαστικά μαθήματα. Κατάλογοι συνιστώμενων βιβλίων και δειγμάτων προηγούμενων δοκιμασιών.</p> <p>γ) πρέπει να είναι δυνατή η παροχή εντύπου εγγραφής για τη δοκιμασία επάρκειας.</p>	<p>α) Συχνότητα: τουλάχιστον μία φορά το χρόνο.</p> <p>β) οι υποψήφιοι πρέπει να ενημερώνονται σχετικά με τις διοικητικές διατυπώσεις που πρέπει να διεκπεραιώσουν ούτως ώστε να εγγραφούν στη δοκιμασία επάρκειας.</p> <p>γ) οι υποψήφιοι πρέπει να ενημερώνονται σχετικά με το περιεχόμενο και τη διοργάνωση της δοκιμασίας (διάρκεια), γραπτές ή/και προφορικές δοκιμασίες, δυνατότητες επιλογής, κ.λπ.).</p> <p>δ) πρέπει να τίθεται στη διάθεση του υποψηφίου κατάλογος των εθνικών οργανισμών που είναι επιφορτισμένοι με τη διεκπεραίωση των υποψηφιοτήτων.</p> <p>ε) οι διακινούμενοι έχουν το δικαίωμα να επαναλάβουν τη δοκιμασία. Οι διατάξεις που σχετίζονται με τον αριθμό των επαναληπτικών δοκιμασιών τις οποίες δικαιούται ο διακινούμενος, πρέπει να λαμβάνουν υπόψη την εθνική πρακτική (τήρηση της αρχής της μη διάκρισης).</p>	<p>α) Συχνότητα: λιγότερο από μία φορά το χρόνο.</p> <p>β) παροχή λιγότερων πληροφοριών από εκείνες που προβλέπονται στη στήλη Β.</p>

	A. ΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	B. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	Γ. ΜΗ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
9. Πρακτική άσκηση προσαρμογής στο κράτος μέλος υποδοχής	<p>α) Ανακοινώνεται στο διακινούμενο για ενημέρωσή του κάθε θετική εμπειρία που έχει προκύψει από περιόδους άσκησης που ολοκληρώθηκαν με επιτυχία (π.χ. κατάλογοι συνιστώμενων βιβλίων).</p> <p>β) στο μέτρο του δυνατού, ο διακινούμενος πρέπει να είναι ελεύθερος να επιλέξει έναν επόπτη κατά την περίοδο άσκησης καθώς και το μέρος στο οποίο θα λάβει χώρα η πρακτική άσκηση προσαρμογής.</p>	<p>α) Ο υποψήφιος πρέπει να ενημερώνεται σχετικά με τις διοικητικές διατυπώσεις που πρέπει να διεκπεραιώσει προκειμένου να εγγραφεί στην πρακτική άσκησης προσαρμογής.</p> <p>β) οι υποψήφιοι πρέπει να ενημερώνονται για το περιεχόμενο και την οργάνωση της πρακτικής άσκησης προσαρμογής.</p> <p>γ) σε περίπτωση που αυτό είναι δυνατό στο πλαίσιο των εθνικών δομών της χώρας υποδοχής, ο διακινούμενος ενδέχεται να λαμβάνει αμοιβή κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης προσαρμογής. Ωστόσο, αυτό δεν συνιστά δικαίωμα.</p> <p>δ) το κράτος μέλος υποδοχής δύναται να αναθέσει την ευθύνη της οργάνωσης και διεξαγωγής της πρακτικής άσκησης προσαρμογής σε εξουσιοδοτημένα ιδρύματα ή/και εκπαιδευτικούς επόπτες. Ωστόσο, οι όροι για την περίοδο άσκησης δεν πρέπει να είναι τόσο αποθαρρυντικοί ώστε να αποτελούν έμμεσο και δυσανάλογο εμπόδιο για τον διακινούμενο (π.χ. πολύ απομακρυσμένος χώρος πρακτικής άσκησης, εξαιρετικά περιοριστικοί όροι, κ.λπ.).</p> <p>Όταν το κράτος μέλος ακολουθεί τη διαδικασία αυτή, πρέπει να τίθεται στη διάθεση του διακινούμενου ένας κατάλογος ιδρυμάτων/ατόμων που είναι αρμόδια για την πρακτική άσκηση προσαρμογής όσον αφορά το επάγγελμα το οποίο επιθυμεί να ασκήσει ο διακινούμενος.</p>	<p>α) Λιγότερες πληροφορίες από αυτές που προβλέπονται στη στήλη Β.</p> <p>β) έλλειψη ενημέρωσης όσον αφορά την αμοιβή.</p>

	Α. ΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	Β. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	Γ. ΜΗ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
10. Σύνθεση των φακέλων: προθεσμίες	Κάθε προθεσμία διεκπεραίωσης της αίτησης διάρκειας μικρότερης από το χρονικό όριο που ορίζει η οδηγία .	<p>α) Να παρέχονται στον υποψήφιο σαφείς πληροφορίες σχετικά με τον κατάλογο των εγγράφων τα οποία πρέπει να προσκομίσει, ούτως ώστε ο φάκελος της αίτησης αναγνώρισης να θεωρείται πλήρης.</p> <p>β) τήρηση της προθεσμίας τεσσάρων μηνών που προβλέπουν οι οδηγίες «γενικού συστήματος», ούτως ώστε να δίνεται απάντηση στον υποψήφιο μετά τη συγκρότηση ενός πλήρους φακέλου.</p>	<p>α) Απαίτηση πρόσθετων εγγράφων που δεν προβλέπονται στον αρχικό κατάλογο που έχει τεθεί στη διάθεση του υποψηφίου (βλ. σημείο 2.Β.δ).</p> <p>β) υπέρβαση της προθεσμίας των τεσσάρων μηνών.</p>

	A. ΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	B. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	Γ. ΜΗ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
11. Ελλιπείς φάκελοι	Ο διακινούμενος πρέπει να ενημερώνεται το ταχύτερο δυνατό, π.χ. εντός ενός μηνός από την ημερομηνία υποβολής της αρχικής αίτησης, τι έγγραφα λείπουν από το φάκελό του και ότι το χρονικό διάστημα των τεσσάρων μηνών θα αρχίσει να υπολογίζεται μετά την προσκόμιση των εγγράφων αυτών.	<p>α) Πρέπει να επιβεβαιώνεται στο διακινούμενο ότι το χρονικό διάστημα των τεσσάρων μηνών που προβλέπει η οδηγία έχει αρχίσει να μετρά, π.χ. μέσω μιας απόδειξης παραλαβής ότι ο φάκελος είναι πλήρης (στην περίπτωση αυτή η απόδειξη παραλαβής πρέπει να εκδοθεί εγκαίρως). Η αρμόδια αρχή δεν πρέπει να χρησιμοποιεί την πρακτική αυτή προκειμένου να καθυστερήσει τη διαδικασία.</p> <p>β) αν ο διακινούμενος πληροφορηθεί ότι λείπουν ορισμένα έγγραφα, πρέπει να του χορηγηθεί μια εύλογη προθεσμία για να τα προσκομίσει. Με την εκπνοή της προθεσμίας αυτής, θα πρέπει να υποβληθεί νέα αίτηση.</p> <p>γ) όταν ο διακινούμενος ζητά να μάθει συγκεκριμένα από την εντεταλμένη αρχή του κράτους μέλους υποδοχής αν ο υποβληθείς φάκελος είναι πλήρης, έχει το δικαίωμα να λάβει τις σχετικές πληροφορίες.</p>	<p>α) Λιγότερες πληροφορίες από εκείνες που προβλέπονται στη στήλη Β.</p> <p>β) κάθε καθυστέρηση όσον αφορά την ενημέρωση του διακινούμενου ότι ο φάκελός του είναι ελλιπής (κυρίως πρακτικές του είδους: αναμονή για την εκπνοή της προθεσμίας των τεσσάρων μηνών ή προσωπικό διάβημα εκ μέρους του μέχρι να του δοθούν οι εν λόγω πληροφορίες).</p>
12. Διατάξεις αιτιολόγησης και προσφυγών	Είναι επιθυμητό η απόφαση που έχει εκδώσει η αρμόδια αρχή να κάνει μνεία του δικαιώματος προσφυγής το οποίο έχει ο διακινούμενος, αποφασίζοντας τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί και, ιδιαίτερα, το χρονικό όριο προσφυγής στο σχετικό κράτος μέλος.	<p>α) Όλες οι αποφάσεις πρέπει να είναι αιτιολογημένες.</p> <p>β) ο υποψήφιος πρέπει να ενημερώνεται σχετικά με τις δυνατότητες δικαστικής (ή διοικητικής) προσφυγής και παράλληλα θα του διευκρινίζεται κυρίως η διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί και η προθεσμία προσφυγής στο σχετικό κράτος μέλος. Πρέπει επίσης να ενημερώνεται για τις επιπτώσεις της απουσίας απάντησης εντός της καθορισμένης προθεσμίας εκ μέρους της αρχής που είναι επιφορτισμένη με τη διεκπεραίωση της αίτησής του.</p>	<p>α) Ανύπαρκτη ή ανεπαρκής αιτιολόγηση. Επιχειρήματα που βασίζονται στη λογική της «ακαδημαϊκής αναγνώρισης» δεν θα γίνονται δεκτά.</p> <p>β) έλλειψη ενημέρωσης όσον αφορά τα δικαιώματα προσφυγής εκ μέρους του διακινούμενου.</p>
13. Επαγγελματικά σωματεία	Βλέπε σημείο 2.Α.γ.		

	Α. ΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	Β. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	Γ. ΜΗ ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
14. Συντονισμός	<p>α) Τακτικές συνεδριάσεις μεταξύ των αρμοδίων αρχών που ασχολούνται με διαφορετικά επαγγέλματα εντός ενός κράτους μέλους με σκοπό την ανταλλαγή εμπειρίας·</p> <p>β) επαφές μεταξύ των συντονιστών των διαφόρων κρατών μελών·</p>	Τακτικές επαφές μεταξύ των εθνικών συντονιστών και των αρμοδίων αρχών·	

Παράρτημα Α

Πληροφορίες που πρέπει να παρέχει το κράτος μέλος προέλευσης σχετικά με «τίτλο ισότιμου επιπέδου» κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο α) της οδηγίας 89/48/ΕΟΚ και του άρθρου 1 στοιχεία α) και β) της οδηγίας 92/51/ΕΟΚ.

1. Περιγραφή του επαγγέλματος και του φάσματος δραστηριοτήτων που μπορούν να ασκηθούν βάσει των δύο τίτλων

2. Επιβεβαίωση ότι ο τίτλος που αναφέρεται στο σημείο 3 παρέχει, όσον αφορά την άσκηση νομοθετικά κατοχυρωμένου επαγγέλματος στο κράτος μέλος προέλευσης, τα ίδια δικαιώματα με τον τίτλο που αναφέρεται στο σημείο 4, καθώς και σύντομη περιγραφή των εν λόγω δικαιωμάτων

3. Περιγραφή του επιπέδου, της διάρκειας της εκπαίδευσης και κάθε άλλου χρήσιμου χαρακτηριστικού του τίτλου που λογίζεται ισοδύναμος

4. Περιγραφή του τίτλου σπουδών με τον οποίο λογίζεται ισοδύναμος ο άλλος τίτλος

5. Προσδιορισμός των αρχών που είναι αρμόδιες για τη χορήγηση των τίτλων